

Folkbildningsrådet

Dnr 48, 2014, 03
2014-02-06

FOLKBILDNINGSRÅDETS RIKTLINJER FÖR FOLKHÖGSKOLANS BEHÖRIGHETSINTYGANDE

Innehåll:

- 1) Behörighet till högskolan (fr o m våren 2013, motsvarande Gy2011)
- 2) Behörighet till yrkeshögskolan (fr o m våren 2013, motsvarande Gy2011)
- 3) Tidigare behörighetsintygande:
  - 3 a) Behörighet fram till juni 2015 (grundläggande behörighet motsvarande gamla gymnasiet, Gy2000, med kärnämnen)
  - 3 b) Behörighet fram till juli 1998 (allmän behörighet motsvarande gamla linjegymnasiet)
- 4) Urval genom folkhögskolans studieomdöme i folkhögskolans urvalsgrupp
- 5) Instruktion för ifyllande av folkhögskolans behörighetsintyg
- 6) Övergångshantering av behörighetsintygen

1. Behörighet till högskolan

Behörighetskraven till högskolan regleras i Högskoleförordningen och är anpassade till ämnesplanerna för ”Gymnasieskola 2011”. Grundläggande behörighet har den som har examen från ett högskoleförberedande program *eller* yrkesexamen med godkänt i Svenska/Svenska som andraspråk 2 och 3 och Engelska 6 *eller* utbildning som motsvarar detta. **Universitets- och högskolerådet** anger i sina föreskrifter hur folkhögskolans behörighetsgivning ska utformas för att kunna vara ”utbildning som motsvarar detta”.

• Grundläggande behörighet från folkhögskola

Grundläggande behörighet som intygas på folkhögskola innefattar dels *ett omfattningskrav* som gäller fullgjorda läsår på folkhögskola som sammanlagt ska motsvara 3 år på gymnasienivå enligt något av de fyra alternativen nedan, dels *ett innehållskrav* som gäller kunskaper som *motsvarar* 10 specificerade kurser:

Omfattningskrav: Grundläggande behörighet till högskolestudier har den som vid folkhögskola fullgjort

- en **treårig utbildning**,
- en **tvåårig utbildning** som bygger på minst ett års studier i gymnasieskolan,
- en **tvåårig utbildning** som bygger på grundskolan och minst ett års yrkesverksamhet, *eller*
- en **ettårig utbildning** på som bygger på minst två års studier i gymnasieskolan.

Innehållskrav: Dessutom krävs att den som har gått igenom en sådan utbildning har kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i följande 10 gymnasiala kurser;

- Svenska 1, 2 och 3 alternativt Svenska som andraspråk 1, 2 och 3
- Engelska 5 och 6
- Matematik 1 a, b eller c
- Samhällskunskap 1a1
- Naturkunskap 1a1
- Religionskunskap 1
- Historia 1a1

Kommentarer:

Folkhögskolorna bestämmer själva över innehållet, upplägget och utformningen i Allmän kurs. De gymnasiegemensamma kurserna som ingår i innehållskravet motsvarar drygt halva kurstiden i en tvåårig kurs. Men man kan om man vill låta dessa ämnen få ta ytterligare tid. Det finns ändå ett stort utrymme för folkhögskolorna att fritt utforma och profilera den övriga tiden på Allmän kurs för att uppfylla omfattningskravet.

För att kunna göra bedömningar vad ”kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå” (motsvarande lägst betyget E) innebär för respektive kurs får man ta del av Skolverkets föreskrifter om kursplaner och kunskapskrav för betyg för gymnasieskolan. Se www.skolverket.se: Läroplaner, ämnesplaner och kursplaner (Gy2011).

Folkhögskolan intygar kunskaper som motsvarar gymnasieskolans ämnesplaner. Motsvarandebedömningen innebär att det finns utrymme att anpassa organisation, innehåll och arbetsformer efter deltagarna och folkhögskolans särart.

Varje år ska omfatta minst 30 veckors heltidsstudier. Yrkeserfarenheten som kan tillgodoräknas ska motsvara ett läsår, rekommendationen är 9 månader på heltid.

• **Särskild behörighet från folkhögskola**

De särskilda behörighetskraven varierar mellan olika utbildningar på högskolan. De särskilda behörighetskraven finns samlade i områdesbehörigheter.

Utöver de tio gymnasiegemensamma kurserna som ingår i folkhögskolans grundläggande behörighet kan folkhögskolorna utfärda intyg om särskild behörighet i övriga kurser på gymnasieskolan om de studerande inhämtat kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i dessa.

• **Intyg**

”**Intyg för behörighet till högskolestudier och yrkeshögskolestudier**” märkt ”Folkbildningsrådet/Universitets- och högskolerådet/Myndigheten för yrkeshögskolan 2014” används då folkhögskolorna intygar grundläggande och särskild behörighet samt studieomdöme. Detta intyg finns i det administrativa programmet Avanti. För intygsinstruktioner, se punkt 5 och 6. Samma behörighetsintyg används både för högskola och yrkeshögskola. Finns i Avanti.

• **Intyg på engelska**

Behörighetsintyget finns översatt till engelska: ”**Certificate: Eligibility for Higher Education and Higher Vocational Education**” märkt 2014. Finns i Avanti.

Till det engelska intyget kan bifogas en information på engelska om folkhögskolan som skolform och dess rätt att utfärda behörigheter till högre studier, ”How to achieve basic eligibility for Higher Education and Higher Vocational Education at Folk High School” Detta informationsblad finns för nedladdning på folkhögskola.nu under ”Tryckt material”.

Folkhögskolestuderande som tänker söka till universitet utomlands kan, utöver folkhögskolans engelska intyg, även vända sig till Universitets- och högskolerådet, UHR, för att få ett *Intyg för grundläggande behörighet för utlandsstudier* på engelska. Detta intyg styrker att den studerande är grundläggande behöriga till svensk högskola/universitet.

2. Behörighet till yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan har tidigare ställt samma krav för grundläggande behörighet som högskolan men fr. o. m. hösten 2013 ändrades deras behörighetskrav till att den sökande ska ha en gymnasieexamen. Det kan vara antingen en högskoleförberedande examen eller en yrkesexamen, d.v.s. det räcker med en yrkesexamen utan de ämneskompletteringar i svenska och engelska som krävs till högskolan. Man kan också ha en utbildning som motsvarar dessa krav. **Myndigheten för yrkeshögskolan** anger i sina föreskrifter hur folkhögskolans behörighetsgivning ska utformas för att kunna vara ”utbildning som motsvarar detta” (MYHFS 2013:4).

• Behörighet från folkhögskola

Behörigheten som intygas på folkhögskola innefattar dels *ett omfattningskrav* som gäller fullgjorda läsår på folkhögskola som sammanlagt ska motsvara 3 år på gymnasienivå enligt något av de fyra alternativen nedan, dels *ett innehållskrav* som gäller kunskaper som *motsvarar 7* specificerade kurser:

Omfattningskrav: Behörighet till yrkeshögskolestudier har den som vid folkhögskola fullgjort

- en **treårig utbildning**,
- en **tvåårig utbildning** som bygger på minst ett års studier i gymnasieskolan,
- en **tvåårig utbildning** som bygger på grundskolan och minst ett års yrkesverksamhet, *eller*
- en **ettårig utbildning** på som bygger på minst två års studier i gymnasieskolan.

Innehållskrav: Dessutom krävs att den som har gått igenom en sådan utbildning har kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i följande 7 gymnasiala kurser;

Svenska 1 alternativt Svenska som andraspråk 1
Engelska 5
Matematik 1 a, b *eller* c
Samhällskunskap 1a1
Naturkunskap 1a1
Religionskunskap 1
Historia 1a1

Kommentar:

Folkhögskolorna bestämmer själva över innehållet, upplägget och utformningen i Allmän kurs. De gymnasiegemensamma kurserna som ingår i innehållskravet motsvarar ca halva kurstiden i en tvåårig kurs. Men man kan om man vill låta dessa ämnen få ta ytterligare tid. Det finns ändå ett stort utrymme för folkhögskolorna att fritt utforma och profilera den övriga tiden på Allmän kurs för att uppfylla omfattningskravet.

För att kunna göra bedömningar vad ”kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå” innebär för respektive kurs får man ta del av Skolverkets föreskrifter om kursplaner och kunskapskrav för betyg för gymnasieskolan. Se www.skolverket.se: Läroplaner, ämnesplaner och kursplaner (Gy2011).

Folkhögskolan intygar kunskaper som motsvarar gymnasieskolans ämnesplaner. Motsvarandebedömningen innebär att det finns utrymme att anpassa organisation, innehåll och arbetsformer efter deltagarna och folkhögskolans särart.

Varje år ska omfatta minst 30 veckors heltidsstudier. Yrkeseferenheten som kan tillgodoräknas ska motsvara ett läsår, rekommendationen är 9 månader på heltid.

- **Särskilda förkunskaper**

Yrkeshögskoleutbildningar ställer ibland krav på särskilda förkunskaper. Det kan motsvara särskild behörighet i vissa gymnasiala kurser eller krav på viss arbetslivserfarenhet. Utöver de 7 gymnasiegemensamma kurser som ingår i folkhögskolans behörighet kan folkhögskolorna utfärda intyg om särskild behörighet i övriga kurser på gymnasieskolan om de studerande inhämtat kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i dessa.

- **Intyg**

Samma intyg som till högskolan d.v.s. ”**Intyg för behörighet till högskolestudier och yrkeshögskolestudier**”. Märkt ”Folkbildningsrådet/Universitets- och högskolerådet/Myndigheten för yrkeshögskolan 2014”. Finns i Avanti.

- **Intyg på engelska**

Samma intyg som till högskolan d.v.s. ”**Certificate: Eligibility for Higher Education and Higher Vocational Education**” märkt 2014. Finns i Avanti.

3. Tidigare behörighetsintygande:

3a. Behörighet fram till juni 2015, motsvarande gamla gymnasiet med kärnämnen, Gy2000

Fram till juni 2015 kan folkhögskolorna intyga behörigheter enligt den tidigare modellen. Detta gäller för studerande som påbörjat sina folkhögskolestudier senast under våren 2013. Universitets- och högskolerådet föreskriver hur folkhögskolans behörighetsgivning ska se ut för att motsvara den grundläggande behörighet som ett slutbetyg från ett fullständigt nationellt program på gymnasieskolan ger.

• Grundläggande behörighet från folkhögskola

Grundläggande behörighet som intygas på folkhögskola innefattar dels ett kvantitativt krav som gäller genomgångna läsår på folkhögskola (enbart på folkhögskola eller i kombination med tidigare studier på gymnasienivå), dels ett kvalitativt krav som gäller kärnämnen:

Grundläggande behörighet till högskolestudier har den som på folkhögskola genomfört ett till tre års studier beroende på tidigare studie- och arbetslivserfarenhet samt har kunskaper motsvarande godkänd nivå i gymnasieskolans kärnämnen.

Detta kan uppnås genom

- **tre år** på folkhögskola *eller*
- **två år** på folkhögskola som bygger på minst ett års gymnasiestudier *eller* på grundskola och minst ett års arbetslivserfarenhet *eller*
- **ett år** på folkhögskola som bygger på minst två års gymnasiestudier.

Med **kärnämnen** avses Svenska A+B (alternativt Svenska som andraspråk A+B), Engelska A, Matematik A, Samhällskunskap A, Naturkunskap A samt Religionskunskap A.

Varje år ska omfatta minst 30 veckors heltidsstudier. Arbetslivserfarenheten ska motsvara ett läsår, rekommendationen är 9 månader på heltid.

För att kunna göra bedömningar vad gäller ”motsvarande kunskaper” behöver man ta del av Skolverkets föreskrifter om kursplaner och betygskriterier för respektive kurs, se www.skolverket.se: Kursplaner för gymnasieskolan före höstterminen 2011.

• Särskild behörighet från folkhögskola

De särskilda behörighetskraven varierar mellan olika utbildningar på högskolan. Utöver kärnämnen ovan kan folkhögskolorna utfärda intyg om särskild behörighet i övriga kurser på gymnasieskolan om de studerande inhämtat kunskaper motsvarande godkänd nivå i dessa ämnen.

• Intyg

”Intyg för behörighet till högskolestudier” märkt ”Folkbildningsrådet/Universitets- och högskolerådet 2014 (finns i det administrativa programmet Avanti) används då folkhögskolorna intygar grundläggande (enligt gamla modellen Gy2000 med 7 kärnämnen) och särskild behörighet samt studieomdöme. Detta intyg kan användas för studerande som avslutar studierna senast i juni 2015, dvs senast för läsåret 2014/2015.

UHRs expertgrupp för tillträdesfrågor har fattat följande beslut angående kompletteringar för folkhögskolestuderande med intyg från gamla behörighetsmodellen:

- Folkhögskolestuderande som helt uppfyller kraven för grundläggande behörighet till högskolan enligt den gamla modellen med kärnämnen före 1 juli 2015 är fortsatt grundläggande behöriga in i framtiden.
- Folkhögskolestuderande som inte uppfyller alla kraven för grundläggande behörighet enligt den gamla modellen med kärnämnen före den 1 juli 2015 får däremot i framtiden skärpta krav i svenska, engelska och historia (som motsvarar den nya modellen enligt Gy11).

Detta innebär, som exempel, att studerande som har omfattningen klar men saknar något enstaka kärnämne inte kan bara komplettera just den kurs de saknar efter juli 2015 utan då måste de även komplettera Svenska 3, Engelska 6 och Historia 1a1.

• Intyg på engelska

Behörighetsintyget finns översatt till engelska: **”Certificate, Eligibility for Higher Education”**, märkt 2014. Till det engelska intyget kan bifogas en information på engelska om folkhögskolan och dess rätt att utfärda behörigheter, ”How to achieve basic eligibility for Higher Education at Folk High School”. Detta informationsblad finns för nedladdning från folkhögskola.nu under ”Tryckt material”.

Folkhögskolestuderande som tänker söka till universitet utomlands kan utöver att använda detta intyg, även vända sig till Universitets- och högskolerådet, UHR, för att få ett *Intyg om grundläggande behörighet för utlandsstudier* på engelska. Detta intyg styrker att de studerande är behöriga till svensk högskola/universitet.

3b. Behörighet fram till 1998, motsvarande gamla linjegymnasiet

Den som har ett behörighetsintyg från folkhögskola med fullständig allmän behörighet som utfärdats för utbildning som avslutats före 1 juli 1998 kommer att anses ha grundläggande behörighet till högskolestudier även i fortsättningen.

- **Allmän behörighet från folkhögskola**

Allmän behörighet för högskolestudier har den som gått två år (om vardera minst 30 veckor) på folkhögskola med kunskaper i svenska och engelska motsvarande två årskurser på gamla linje-gymnasieskolan.

- **Intyg**

”Intyg om behörighet för högskolestudier” märkt ”Folkbildningsrådet 1993” används då folkhögskolorna i efterhand intygar allmän behörighet för en tidigare studerande. Det ska klart framgå vilket läsår kursen avser och *senast gälla läsåret 1997/98*. Intyget dateras med datum för dagen då det skrivs ut. Detta intyg finns endast i pappersversion som beställs från FIN.

4. Urval genom folkhögskolans studieomdöme i folkhögskolans urvalsgrupp

Alla folkhögskolestuderande som uppfyller både omfattningskravet och innehållskravet och har fått ett studieomdöme utgör en egen urvalsgrupp i betygsurvalet vid antagning till utbildningar på högskolor och universitet.

De innebär att alla som har fullständig behörighet, antingen allmän eller grundläggande, enligt folkhögskolans modell oavsett från vilket år, söker i samma urvalsgrupp. Studerande med 4 eller 7 steg i studieomdömet söker också genom samma urvalsgrupp.

Urvalsgruppens storlek är proportionerlig till antalet sökande i urvalsgruppen.

Som urvalsinstrument för folkhögskolans del vid ansökan till högskolestudier används studieomdömet. Följande omdömen får användas:

Utmärkt studieförmåga	meritvärderas som 4
Mycket god – Utmärkt studieförmåga	meritvärderas som 3.5
Mycket god studieförmåga	meritvärderas som 3
God – Mycket god studieförmåga	meritvärderas som 2.5
God studieförmåga	meritvärderas som 2
Mindre god – God studieförmåga	meritvärderas som 1.5
Mindre god studieförmåga	meritvärderas som 1

Om urval måste göras i folkhögskolans urvalsgrupp mellan studerande med lika studieomdöme kan högskolorna antingen lotta eller använda högskoleprovsresultat som särskiljare.

I folkhögskolans urvalsgrupp meritvärderas endast studieomdömet, inga meritpoäng räknas med. Studier på folkhögskola kan inte heller ge meritpoäng i urvalsgrupperna för gymnasiebetyg.

Utöver ovanstående kan folkhögskolestuderande antas i provurvalet under förutsättning att de också gör högskoleprovet.

För mer information om studieomdömet, läs ”Folkbildningsrådets Anvisningar för studieomdömen”.

5. Instruktion för ifyllande av folkhögskolans intyg om behörighet till högskolestudier och yrkeshögskolestudier

Behörighetsintyget

Behörighetsintyget innehåller det som är relevant för att kunna söka till högre studier. Det ska ses som ett komplement till skolans eget intyg och ska inte ersätta detta. Skolans eget intyg ska ge den kompletta bilden av studiernas innehåll och arbetsformer.

All behörighetsgivning på folkhögskola är knuten till undervisning i en kurs vid folkhögskola. Därför ska alltid en kurs anges på behörighetsintyget. Särskild prövning finns inte på folkhögskola.

De folkhögskolestuderande som söker till högskola och yrkeshögskola måste själva skicka in sina behörighetsintyg till mottagande högskola/yrkeshögskola (och även bifoga oavslutade gymnasiebetyg om dessa behövs för att visa på behörigheter i enstaka kurser.) Det finns ingen automatisk överföring till någon nationell betygsdatabas.

Grundläggande behörighet

Den grundläggande behörigheten som intygas på folkhögskola är uppdelad i, och intygas som, två separata delar:

- en del avser omfattningskravet, dvs att den studerande fullgjort kraven för tidsomfattningen i hela läsår enligt något av de fyra alternativen.
- en del avser innehållskravet; kunskaper motsvarande lägst godkänd nivå i 10 gymnasiala kurser för behörighet till högskolan eller 7 gymnasiala kurser för behörighet till yrkeshögskolan.

Omfattningskravet

Fältet för omfattningskravet kryssas i om den studerande genom studierna på **folkhögskola uppfyller något av de fyra alternativen som formuleras i omfattningskravet**. Detta gäller det sammanlagda antalet år på folkhögskola eller på folkhögskola i kombination med annan utbildning på gymnasienivå eller yrkesverksamhet. Antal år på folkhögskolan kan därmed variera, men minst ett år måste vara Allmän kurs.

På intyget skrivs endast den/de folkhögskolekurs/er som genomförts på folkhögskolan. Den studerande behöver inte bifoga intyg över tidigare studier/arbete för att styrka omfattningskravet till högskolan eller yrkeshögskolan. Det är folkhögskolan som ansvarar för bedömningen/tillgodoräkandet av tidigare studier/arbete och intygar att omfattningskravet är uppfyllt.

Omfattningskravet kan under vissa förutsättningar intygas mer än en gång. Även om den studerande fullgjort kravet tidigare kan fältet kryssas i om den studerande återigen fullgjort en behörighetsgivande kurs om minst 30 veckor.

Fältet för omfattningskravet handlar bara om omfattningen och kan alltså kryssas i även om den studerande inte uppnått kunskaper motsvarande godkänd nivå i samtliga ämneskurser som ingår i folkhögskolans grundläggande behörighet. Detta möjliggör komplettering efteråt av enstaka ämneskurser även inom annan skolform.

Studieomdöme

För att den studerande ska kunna placeras i folkhögskolans urvalsgrupp vid ansökan till högskolan måste den studerande uppfylla alla behörighetskraven enligt folkhögskolans modell. Omfattningskravet måste alltid intygas av folkhögskolan men ämneskurser kan också intygas av andra skolformer före eller efter studierna på folkhögskolan.

Om omfattningen är fullgjord men den studerande har av sagt sig studieomdöme så intygas omfattningen men studieomdömesfältet spärras. Den studerande blir då behörig till högskolan (om ämneskurserna också är klara), men kan inte delta i betygsurvalet utan blir hänvisad till att göra högskoleprovet och endast delta i provurvalet.

Om inte omfattningen är fullgjord ska inte fältet för omfattningskravet kryssas i och då ska inte heller något studieomdöme skrivas ut på behörighetsintyget. Då spärras både fältet för omfattningen och fältet för studieomdömet. Eventuellt studieomdöme som inte är kopplat till den grundläggande behörigheten kan då istället skrivas på skolans eget intyg.

Innehållskravet – motsvarande gymnasiala kurser

Skolan intygar och kryssar i fält för de gymnasiala kurserna om den studerande på folkhögskolan deltagit i undervisning i ämneskursen och uppnått kunskaper lägst motsvarande godkänd nivå (detta innebär att den studerande också har särskild behörighet i denna kurs).

Studier i gymnasiala kurser kan ha bedrivits helt på folkhögskolan eller i kombination med tidigare studier. De kan också intygas av annan skolform före eller efter studierna på folkhögskolan.

Om den studerande inte har studerat ämneskursen på folkhögskolan men har ett intyg på minst godkänd i denna kurs sen tidigare (eller motsvarande kurs enligt äldre system) så ska inte fältet för denna kurs kryssas i. Den studerande får själv bifoga intyg/betyg om detta till Universitets- och högskolerådet, UHR, eller till annan aktuell antagningsenhet. Den studerande kan också komplettera ämneskurser i efterskott inom andra skolformer.

Övriga särskild behörigheter/förkunskaper

Dessa fält fylls i om den studerande på folkhögskolan har uppnått motsvarande lägst godkänd nivå i kurser utöver de som ingår i folkhögskolans grundläggande behörighet. Om en studerande har motsvarande godkänd nivå i två kurser i samma ämne så kan dessa skrivas på samma rad, t ex Matematik 2b och 3b.

De fält som ej ikryssas eller ifylls spärras för att försvåra förfalskning!

6. Övergångshantering av behörighetsintygen

Vilket intyg man använder 2014 och 2015 beror på enligt vilken behörighetsmodell man intygar. Båda intygen kan innehålla ämneskurser enligt både gamla och nya kursplaner.

Intygar man grundläggande behörighet enligt den gamla modellen används behörighetsintyget med kärnämnen. Eventuella ämnen enligt nya kursplanerna för Gy2011 (om man inte kan eller vill omvandla) skrivs då in under Övriga särskilda behörigheter.

Intygar man grundläggande behörighet enligt nya modellen motsvarande Gy2011 används intyget med gymnasiegemensamma ämnen. Eventuella ämnen enligt gamla kursplaner Gy2000 (om man inte kan eller vill omvandla) skrivs då in under Övriga särskilda behörigheter.

För motsvarandebedömningar/omvandlingar av kurser – se Skolverkets Motsvarandelista Gy2000-Gy2011.

Mer information:

Signild Håkansson
Folkbildningsrådet
08-412 48 04
signild.hakansson@folkbildning.se

Agneta Wallin
Folkhögskolornas informationstjänst
08-412 48 13
agneta.wallin@folkhogskola.nu